USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **Y. Y.**, zast. Mgr. Lilianou Křístkovou, advokátkou, se sídlem nám. I. P. Pavlova 1785/3, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 2. 2014, č. j. OAM-267/LE-BE03-K07-2013, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 1. 2018, č. j. 2 Az 9/2014 - 39,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Lilianě Křístkové, advokátce, se sídlem nám. I. P. Pavlova 1785/3, Praha 2, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši celkem 4.114 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci rozsudku. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím rozhodl tak, že žalobci se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neuděluje.

[2] Žalobu žalobce proti tomuto rozhodnutí žalovaného městský soud zamítl shora označeným rozsudkem. Konstatoval, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě nichž by bylo možno učinit závěr, že splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. K žalobcem namítané hrozbě pronásledování ze strany osob okolo jeho bývalé přítelkyně městský soud uvedl, že žalobce nepožádal o ochranu ukrajinské státní orgány, a nemůže tak účinně žádat o ochranu teprve orgány České republiky. Žalobci na Ukrajině nehrozí újma, a nejsou proto splněny splněny ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Není dán ani důvod pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 14b zákona o azylu. Případné vycestování stěžovatele není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti tomuto rozsudku městského soudu kasační stížnost, v níž namítal, že se městský soud nezabýval tím, zda správní orgán postupoval v řízení v souladu s platnými právními předpisy, a vycházel tak ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu. Rozhodnutí žalovaného bylo podle stěžovatele vydáno v rozporu s § 14a, § 17 odst. 2 a § 53a odst. 4 zákona o azylu. Tíživá situace stěžovatele, který utíká před hrozbou násilí a má obavy o svůj život, je důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Možnost vnitřní ochrany není vhodným řešením situace stěžovatele. Rozhodnutí žalovaného postrádá přesvědčivost ve zdůvodnění neudělení doplňkové ochrany. Stěžovatel se domnívá, že jeho výpověď je konsistentní a svá tvrzení v průběhu řízení dostatečně doložil.

[4] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že kasační stížnost je nepřijatelná a popřel její oprávněnost a důvodnost. Námitky stěžovatele jsou podle žalovaného obecné a neobsahují, v čemž konkrétně měl městský soud pochybit. Stěžovatelem tvrzené důvody žádosti o mezinárodní ochranu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu již byly vyvráceny jako nedůvodné v předchozím správním řízení. Městský soud řádně posoudil, zda v případě návratu do vlasti nehrozí stěžovateli vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.

[5] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal podmínky pro řízení o kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[6] Před zahájením meritorního přezkumu věci se však Nejvyšší správní soud musel zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[7] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[8] V posuzovaném případě Nejvyšší správní soud shledal, že žádná z těchto podmínek nebyla naplněna, a kasační stížnost je proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[9] Předně je třeba konstatovat, že námitky týkající se rozporu rozhodnutí žalovaného s § 17 odst. 2 a § 53a odst. 4 zákona o azylu a možnosti využití vnitřní ochrany jsou nepřípustné ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s., jelikož stěžovatel tyto námitky neuplatnil v řízení před městským soudem, ač tak učinit mohl. Nad rámec potřebného odůvodnění Nejvyšší správní soud konstatuje, že aplikace uvedených ustanovení zákona o azylu nepřipadá v případě stěžovatele vůbec v úvahu, neboť tato ustanovení se týkají odejmutí azylu a prodloužení doby, na kterou byla doplňková ochrana udělena. Stěžovateli však žádná z těchto forem mezinárodní ochrany udělena nebyla, a proto mu ani nemůže být odejmuta, resp. prodloužena.

[10] Nejvyšší správní soud dále uvádí, že obecné námitky týkající se nedostatečného soudního přezkumu postupu správního orgánu při zjišťování skutkového stavu bez upřesnění konkrétních pochybení jak soudu, tak správního orgánu, byly již předmětem množství rozhodnutí zdejšího soudu, namátkou lze uvést například rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 1 Azs 112/2004 - 61, v němž Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že za situace, kdy námitky učiněné v kasační stížnosti zůstávají v rovině obecného nesouhlasu s rozhodnutím žalovaného, nelze tvrdit, že by žalovaným provedené dokazování bylo nedostatečné a skutková podstata, ze které správní orgán vycházel, neměla oporu ve spise.

[11] Z odůvodnění rozsudku městského soudu je zřejmé, že se zabýval individuální situací stěžovatele v rozsahu uplatněných žalobních námitek. Námitka stěžovatele, že se městský soud nezabýval tím, zda správní orgán postupoval v řízení v souladu s platnými právními předpisy, a vycházel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci, tudíž není důvodná. Rozsudek městského soudu v tomto ohledu nevykazuje žádné zásadní pochybení a je dostatečně odůvodněný.

[12] Nejvyšší správní stěžovateli nepřisvědčil ani v tom, že situace, v níž se nachází, je důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle tohoto ustanovení zákona o azylu je vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Stěžovatel však v předchozím řízení ani v žalobě nezmínil, že by se cítil ohrožen takovýmto ozbrojeným konfliktem. Ostatně, před odchodem z Ukrajiny žil v R. na Zakarpatské Ukrajině, tj. v místě, kde žádný konflikt neprobíhá.

[13] V žalobě stěžovatel mimo jiné vyjádřil obavy z pronásledování ze strany zločinecké skupiny, která se zabývá obchodováním s lidmi a drogami. Zmínil rovněž, že tato skupina jednající ve spojení s jeho bývalou přítelkyní jej v minulosti vydírala a ohrožovala.

[14] Z ustálené judikatury zdejšího soudu vyplývá, že původci vážné újmy mohou být za určitých podmínek i soukromé osoby a že žadatel o udělení mezinárodní ochrany se musí ochrany svých práv domáhat v prvé řadě u státních orgánů v zemi svého původu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 -

57). Této povinnosti je však zbaven v situacích, kdy stát není schopen zajistit svým občanům před takovým jednáním soukromých osob ochranu. V posuzované věci žalovaný správní orgán i městský soud přiléhavě poukázaly na skutečnost, že stěžovatel se nikdy nepokusil o zajištění své bezpečnosti prostřednictvím státních orgánů své země původu. Za této situace, kdy se stěžovatel neobrátil na ukrajinské orgány s žádostí o pomoc, není možné stěžovatelovu obavu ze strany soukromých osob považovat za relevantní důvod pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu.

[15] Nejvyšší správní soud připomíná, že mezinárodní ochrana je výjimečný institut konstruovaný primárně za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pociťuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Prostřednictvím azylového řízení nelze obcházet řádné formy legalizace pobytu cizinců na území České republiky ani řešit jakékoliv nesnáze, které žadatel o mezinárodní ochranu ve svém domovském státě prožívá.

[16] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto nepřistoupil k meritornímu přezkumu kasační stížnosti a ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. ji odmítl pro nepřijatelnost.

[17] O žádosti stěžovatele o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebylo třeba rozhodovat, neboť kasační stížnost stěžovatele má odkladný účinek podle § 32 odst. 2 a 5 zákona o azylu.

[18] Jelikož kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[19] Odměna zástupkyni stěžovatele Mgr. Lilianě Křístkové, advokátce, která byla stěžovateli k jeho žádosti ustanovena usnesením městského soudu ze dne 30. 6. 2014, č. j. 2 Az 9/2014 - 27, byla stanovena za jeden úkon právní služby, tj. podání kasační stížnosti ze dne 6. 3. 2018 podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif). Zástupkyni stěžovatele tak náleží odměna 3.100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], a náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Vzhledem k tomu, že zástupkyně stěžovatele doložila, že je plátkyní daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna za zastupování o tuto daň. Zástupkyni stěžovatele tak bude vyplacena částka ve výši 4.114 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. dubna 2018

pokračování

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu